

עֲזָרֵי מַעַם הַשָּׁמַיִם עוֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ

סֵפֶר הַזֵּהָר

שִׁחְבֵּר הַתְּנַא הָאֱלֹקִי רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי זִיעֵ"א
וּבּוֹ: "סֵפֶר הַזֵּהָר", "זֵהָר חֲדָשׁ", "תְּקוּנֵי הַזֵּהָר"

מְנַקֵּד

פְּרָשִׁת וַיִּקְרָא

מְבַאֵר בְּלִשׁוֹן הַקֶּזֶזׁשׁ עִם פְּרוּשׁ מִל וְנַחֲמָד לְמַעַן יִרְוֶץ הַלּוֹמֵד בּוֹ

מְחוּלַק ל- תַתַּק"ס (960) קוֹנְטֵרְסִים
ל"ב כְּרֻכִים שֶׁל ל' חֲלָקִים
כֶּרֶךְ ט"ו - חֲלָק כ"ב

קוֹנְטֵרְס 442

מוֹפֵץ לֵאל מִטְרוֹת רוּח כֻלל - לְקִירוֹב הַגְּאוּלָּה בְּרַחֲמִים

בְּסִפְרָא דָּא יִפְקוּן בֵּיה מִן גְּלוּתָא בְּרַחֲמֵי

יַחַד שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל לְסִיּוּם כֻל סֵפֶר הַזֵּהָר בְּדָקוֹת סְפוּרוֹת
"קוֹדֶשׁא בְּרִין הוּא אֹרִייתָא וִישְׂרָאֵל חַד הוּא"

יֹצֵא לְאוֹר עַל יְדֵי "מִפְעֵל הַזֵּהָר הָעוֹלָמִי"
אֲדָר א' תִּשְׁעֵ"א לַפ"ק - בַּעִיָּה"ק בֵּית שְׁמֹשׁ תּוֹכֵב"א

התגלות הזהר

קעה

**(י) משה אמת ותורתו אמת – אך גבהו דברי האר"י מהרמ"ק
[רבינו משה קורדובירו]**

א. רבי מנחם עזריה מפאנו מגדולי חכמי איטליה הנחשב לגדול מפיצי תורת הרמ"ק [רבינו משה קורדובירו], מגדיר את ההבדל בין קבלת הרמ"ק [רבינו משה קורדובירו] לקבלת האר"י, באמרו: "משה אמת ותורתו אמת (הוא הרמ"ק [רבינו משה קורדובירו]) לפי פשוטן של דברי הזהר והגאונים. כי פתח לנו החכם הרמ"ק [רבינו משה קורדובירו] עליו השלום שערים מצינים בחכמת האמת, אמנם גבהו דרכי האר"י"ל מדרכי הרמ"ק [רבינו משה קורדובירו], ויש לכל אחד מהם שיטות עמקות זה מזה עד להפליא, ואסור ונמנע לצרף ולערבב חכמת האר"י"ל לא מיניה ולא מקצתיה בחכמת הרמ"ק [רבינו משה קורדובירו]. כי הרמ"ק [רבינו משה קורדובירו] דרש כל ימיו בעולם הבלימה ששנינו בספר יצירה, והיא מכלל חכמת האמת, בה דרכו רב המקבלים אשר היו לפנינו. אמנם האר"י"ל היה דורש ביסודי האדרא וספרא דאניעותא, שהו עוסקין במתקלא ממש ובדגמא של מעלה". באור הדברים בקצרה: תורת הרמ"ק [רבינו משה קורדובירו] מכוננת לעולמות התהו, ותורת האר"י"ל מכוננת לעולמות התקון.

(יא) רבי חיים ויטאל נסמך להוראה מהאלשי"ך

א. רבי חיים ויטאל ז"ל נולד בצפת בשנת ש"ג לפ"ק, לאביו הרב המקבל רבי יוסף שהיה סופר סת"ם מפרסם. ולמד בישיבת רבינו מהר"ם, ונסמך ממנו להוראה בכ' אלול שנת ש"נ. בשנת של"א כשהיה בן כ"ח שנה הלך ללמד אצל רבינו האר"י"ל חכמת האמת.

ב. הרב חיד"א בשם הגדולים כתב, שנשמת הרב רבי חיים ויטאל זי"ע היתה גדולה מאד ונקיזה יותר מכל בני דורו, והיה גלגול הרב המגיד. ורבינו האר"י"ל צנה ששום אחד מתלמידיו לא יכתב את תורתו וחדושו וזלת הרב רבי חיים ויטאל זי"ע.

הקדמה לזוהר תתק"ס חלקים - מבצע "יחד כל ישראל"

ישראל הקדושים והטהורים ה'מה כלולים כל ששים רבוא נשמות בתוך ספר הזוה"ק, בדפנת רבינו הקדוש הרמח"ל זי"ע באגרותיו. ולכן כל אחד יטמין עצמו בספר הזוהר הק' במיוחד בדורנו דרא בתראה ודור אחרון. ובזהר (זהר חלק ג' דף קנ"ג): ברעיא מהימנא כתב דהוא "תיבת נח" שמציל מפני המבול הנורא. ולזה תקן הרמח"ל זי"ע דיקבצו את כל ישראל ללמוד זוה"ק ובזה יתבטלו כל הגזרות – ויצמחו הישועות בצמיחת קרן דוד במהרה. (ועין בספר זכותא דרשב"י).

כתב בשדי חמד (מערכת מ' סוף בלל קצ"ח) וז"ל: מצוה שעושים אותה הרבה בני אדם בשתפות, כל אחד נוטל שכר פאילו עשאה פולה לבדו, ומטעם זה נוהגים כל בית ישראל לעשות חבורת ש"ס ומחלקים הש"ס בין כמה בני אדם, שכל אחד לוקח מסכת אחת, ועושים סיום פעם אחת בשנה, וכן חבורות שחלקו ביניהם ללמוד סדר משניות, ושורת הדין נותנת שיטול כל אחד ואחד שכר פאילו למד הש"ס פולו, עכ"ל. – שמחת סיום ספר הזהר: הרבי רבי ברוך נכד הבעל שם טוב זיע"א, נהג בכל שנה ושנה ביום ל"ג בעומר לעשות סיום ספרי הזהר הקדוש, ואחר הסיום לקח הספר הזהר בידי קדשו ורקד כמה שעות, ואחרי רקודין דקדשה משמחת היום ומשמחת התורה נשק בפי קדשו את ספר הזהר ואמר בזה הלשון, "איך קען דיה, און דו קענסט מיר" [פירוש: אני מפיר אותך, ואתה מפיר אותי]. (טעמי המנהגים).

קריאת גדולי ירושלים בשנת תרפ"א: מעלת למוד הזהר הקדוש אשר הוא מבטל כל מיני פרעניות וגזרות קשות ורעות ומותנא וחרבא ובזה מעלמא... לשקד על למוד הזהר לגמר בארץ ובחוצה לארץ אלף סיומים... וברור כי גם אנשי חוץ לארץ יעלה הלמוד שלהם עם אנשי עיר הקדש במסלת בית קדש הקדשים בסוד כל ישראל ערבים זה בזה, ונכנס לשנה חדשה שנת גאלה וישועה ברחמים על עמו ישראל ועל כל העולם כלו... סיום זהר לעלוי מזל עם ישראל ולבטל כל הצרים אותם עליונים ותחתונים, ויפר עצת אויבינו ויקלקל מחשבותם ולא תעשינה ידיהם תושינה, וישראל ישכן לבטח ונראה בנחמת ציון, ובמהרה יתקיים "וקראתם דרור בארץ אבי"ר.

הלומדים בחבורה – כל אחד כמה דקות ומשתתפים ומתאחדים ברצונם, עולה להם לפולם שלמדו כל הזוה"ק, וכך נוכל בשבע דקות לעשות סיומי זוהר לאלפים, ויתקיים בנו דברי הנביא ישעיה (פרק ס' כ"ב) "הקטן יהיה לאלף" שאפילו בדורנו הנמוך – יוכל להחשב לשר האלף, שסים כל הזוה"ק, ובפלא יועץ (ערך רבים) כתב: וכמה מעלות טובות לתורה דרבים ותפלה דרבים וכל מצוה הנעשית ברבים, הנה כי בן ראוי לכל אדם להתחבר עם יראי ה' וחושבי שמו ולקיים מאמר דוד המלך ע"ה (תהילים קי"ט ס"ג) "חבר אני לכל אשר יראוך". עכ"ל.

על סיום "כל ספר הזהר" בגירסא מצינו מנהג ישראל לעשות אז סעדת מצוה ולפטור בכורים מתענית בערב פסח. (ספר דרך ארץ מנהגי יהודי ארם צובה חלק א' עמוד כ"ז). (ועין בשו"ת פרחי פהונה חלק אר"ח סי' י"ג)... וממילא כל שכן בלמוד הזוהר

עלינו לשמוח בסיום למודו, שזכות לימוד הזוהר הוא הדבר היחיד להוציאנו מעבדות לחרות כנזכר בזוהר הקדוש, ועוד שהזוהר מלא על גדותיו ממשניות, ובכלל מסכתות נחשב, וזה הוא בכלל סעודת מצוה, עת"ד.

ובספר תולדות קול יהודה (אות ל"ג) איתא עובדא: דפעם אחת ביומי דאב קודם הצום עשה סעודת סיום ואכלו בשר, ושאלו אותו על מה עשה סיום, והשיב כי סים את הספר הקדוש עשרה מאמרות להרמ"ע מפאנו ז"ל, וכן במנהגיו (שם אות קכ"ט), פעם אחת במוצאי תשעה באב אכל בשר, ואמר שיש לו סיום על ספר פרי עץ חיים (להאר"י הקדוש), ע"כ. ובספר סוד ה' מבאר: ועל פי דברי הפסא מלך והבן איש חי ועודו – מעלת הלמוד בזוה"ק, שהלמוד ממש נתהפך לאיש חדש וטהור, ומתמלא שמחה בכל רגע בלומדו, ובוודאי בסיים כל חלק, כמו ספר התיקונים, זהר על התורה, וזוהר חדש, עלינו לשמוח ולעשות סעודה גדולה על כל חלקי הזוהר ובוודאי על האדרא הקדושה שבלמוד האדרא הקדושה זוכה שהרשב"י בכבודו ובעצמו בא מעטר כמלך ויושב ומקשיב בקולו בשלומד האדרא.

כתב המקבל הקדוש רבי אברהם אזולאי זי"ע א זקנו של החיד"א בשם המקבל הרב אברהם גלאנטי זי"ע, בספרו "אור החמה" על ה"אדרא דמשפנא" (שבפרשת משפטים דף קכ"ג ע"ב), וזה לשון קדשו: אפילו עוד היום אחר שנפטר רשב"י מבינינו, כל זמן שאנו עוסקים בדברי האדרא, "אתער" בא רבי שמעון מעטר כמלך בעטרותיו בראש, ויושב בגוון, עכ"ל. האם יש שמחה גדולה מזו, על פן ראוי לעשות סעודת מצוה. ובוודאי כאשר יבקש ויתפלל בזכות הרשב"י תתקבל תפלתו ותעשה בקשתו, ומבאר בכתבי האר"י (שער הפסוקים, שיר השירים): "היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני": ראשי תבות ח' בירים מ' קשיבים ל' קולך ה' שמיעני, הוא חמלה, כמו שדרשו בזוהר בפרשת שמות (דף י"ב ע"ב), על פסוק והנה נער בוכה ותחמל עליו וגו', והבן זה, עכ"ל. ובזוהר שם בארו שהשכינה חומלת כאשר חוזרים בתשובה, שקודם קטרגה מדת הדין על בטול תורה, וכאשר חוזרים בתשובה ומתקנים, מיד חומלת השכינה הקדושה, ונשמעת התפילה ועל דרך דברי האר"י כאשר משתף עצמו עם הציבור בלמודו, אז מעורר את השכינה הקדושה לחמל עליו ולשמע תפלתו ולעשות בקשתו לטובה. ובאור החיים הקדוש כתב דגואל הראשון הוא גואל האחרון כמו שאמרו בזוה"ק מ'ה ש'היה היא – ראשי תבות משה – שיהיה, שהוא הגואל האחרון. (אפשר לרמוז דהרשב"י נשמת משה ובזכותו נגאל), ואין משה רבינו ע"ה מוסר התורה רוצה לגאול עם של בטלנים, עת"ד האור החיים הקדוש זי"ע א. ובזוה"ק קראו למי שלא לומד סודות התורה ולכלל הפחות למוד בקריאה זוה"ק, עם הארץ, ובגללו מתעבב הגאולה רח"ל. על פן פלנו צריכים להתחזק ולהתאחד בלמוד הקדוש הזה. וברוך ה' שזכינו בדרךנו להתחבר כלל ישראל עם "מפעל הזוהר העולמי" העובד ללא לאות ללא מטרות רוח, ולוקח על שכמו משא ועול החובות למען הקים השכינה הקדושה ולשמח לאבינו שבשמים – על פן אחי! כל אחד יכלל בלמוד הנשגב הזה למען פדות השכינה הקדושה ולמען פדות נפשנו ופדות עמו ישראל בקרוב בימינו ברחמים, אכ"ר.

תפלה קדם למוד האוהר הקדוש

רבון העולמים ואדוני האדונים, אב הרחמים והסליחות. מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, בקדשה ובהשתחויה, שקרבתנו לתורתך ולעבודתך עבודת הקדש, ונתת לנו חלק בסודות תורתך הקדושה. מה אנו, מה חיינו, אשר עשית עמנו חסד גדול כזה. על כן אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, שתמחול, ותסלח, לכל חטאתינו ועוונותינו, ואל יהיו עוונותינו מכדילים בינינו לביניך. ובכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתכוננו לבבינו ליראתך ואהבתך, ותקשיב אזניך לדברינו אלה, ותפתח לבבינו הערל בסודות תורתך, ויהיה למודנו זה נחת רוח לפני כסא כבודך פריח ניחוח. ותאציל עלינו אור מקור נשמתנו בכל פחינתנו, ושיתנוצצו ניצוצות עבדיך הקדושים אשר על ידם גלית דבריך אלה בעולם. וזכותם, וזכות אבותם, וזכות תורתם, ותמימותם, וקדשם, יעמוד לנו לבל נפשל בדברים אלו. ובזכותם תאיר עינינו במה שאנו לומדים. כמאמר נעים זמירות ישראל "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך". יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי. כי יי יתן חכמה מפיו דעת ותבונה: (קבלה מהאר"ל)

לשים יחוד קודשא בריה הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו, ורחימו ודחילו, ליחדא שם יוד כ"י בוא"ו כ"ן ביהודא שלים, על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל לאקמא שכינתא מעפרא, ולעלוי שכינת עויגו אם הבנים שמחה. הריני מקשר עצמי בלימוד הקדוש הזה בנשמת כל התנאים והצדיקים הפתובים בזוהר הקדוש ובראשם התנא האלוני רבי שמעון בר יוחאי ורבי אלעזר בנו. ועל ידי זה תתקיים תפלת דוד המלך עליו השלום (תהלים סא, ד-ה) פי היית מחסה לי מגדל עז מפני אויב. אגורה באהלה עולמים אחסה בסתר כנפיה סלה. ואזפה שבלמודינו זה יהיו שפתותיהם דובבות בקבר, למען שמו באהבה לעשות נחת רוח ליוצרנו ולעשות רצון בוראנו. ובהדין ספרא ספר האוהר, יפקון ישראל מן גלותא ברחמי, יראה אל עבדיך פעלה והדרך על בניהם. ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו, ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו (תהלים צ, טז-יז). (סוד ה')

[תפלה לרפואות וישועות]

הריני מקבל עלי מצות עשה של ואהבת לרעה פמוה, והריני אוהב כל אחד מבני ישראל כנפשי ומאדי, והריני מזמין את פי ללמוד בספר הזוהר הקדוש לזכות ... כב"פ (וכאן יפרט בקשות) [לרפואות...] [ישועת ...] [לבנים ...] השם ישלח דברו יחזקהו [וירפאהו ברפואת הנפש ורפואת הגוף ברמ"ח אבריו ושם"ה גידיו בתוך שאר חולי ישראל ויארץ ימיו ושנותיו בנעימים] [ויזשיעהו בדבר ישועה ורחמים ...] אמן סלה.

יב) לא זזה יד רבי חיים ויטאל מיד האר"י מעת שהחל לגלות תורת הח"ן

א. הרב רבי חיים ויטאל זי"ע כותב בספרו שער הגלגולים וזה לשונו: דע מן היום אשר אשר מורי האר"י"ל החל לגלות זאת החכמה לא זזה ידי מידו אפלו רגע אחד, וכל אשר תמצא כתוב באיזהו קנטרסים על שמו ז"ל, ויהיה נגד מה שכתוב בספר זה, טעות גמור הוא, כי לא הבינו דבריו, ואם יש בהם איזה תוספות שאינו חולק עם ספרינו זה אל תשית לבך בקבע אליו, כי שום אחד מהשומעים את דברי קדשו לא ירדו לעמק דבריו וכונתו. ולא הבינום, בלי שום ספק.

ב. ואם יעלה בדעתך לחשב שתוכל לברר הטוב ולהניח הרע, אל בינתך אל תשען, כי אין הדברים האלו מסורים ללב האדם כפי שכל האנושי, והסבא בהם סכנה עצומה, ויחשב בכלל קוצץ בנטיעות חס ושלום, לכן הזהרתך. ואל תסתכל בשום קנטרסים הנכתבים בשם מורי זלה"ה, וזולתי במה שכתבתי לך בספר הזה, ודי לך בהתראה זאת, עכ"ל.

ג. הרב רבי חיים ויטאל זי"ע חבר ספר שמונה שערים מסדרים על ידי בנו הרב המקבל האלקי רבי שמואל. אף זהו מהדורא קמא שכתב רבי חיים ויטאל. כתבים נבחרים (מהדורא בתרא מהשמונה שערים) הטמין רבי חיים ויטאל בתכריף מיוחד - אותם צוה להטמין בתוך קברו ביום פטירתו. אמנם עשו וקצמו צואתו, אבל אחר קבורתו, קצמו תלמידיו סדר תעניות ועשו שאלת חלום והשבעות השמות הקדושים לקבל רשות רבם, והוציאו את הכתבים מתוך קברו. התלמידים רבי יעקב צמח ורבי מאיר פאפריש - הנקראים גורי האר"י, ערכו כתבים אלה. הספר שסדר מהר"ם פאפריש נקרא עץ חיים, שהפך להיות הספר המרכזי והמקיף ביותר לתורת הקבלה במכלול מאמריו, הקפם ועמקם. מה שסדר מהר"י צמח נקרא אוצרות חיים.

ד. רבינו בעל השל"ה כותב אודות ספר "עץ חיים", שזכה לראותו בדמשק בכתב יד: "מיום שנתנה תורה לא היה ספר כזה".

להקריב את הקרבן הזה ולא אחר.

ואמר רבי אבא, אף על גב שבארוה את נדב ואביהוא בדבר אחר, כף הוא ודאי. אבל קטרת היא עליונה מפל הקרבנות של העולם, שעליה מתברכים עליונים ותחתונים, והקרבן הזה שהוא מעל לכל הקרבנות לא ראויים הם לקרבו, שהרי לא נשאו, לקרבן לא היו ראויים, כל שכן לדרבים עליונים שיתברכו על ידם.

ואם תאמר, ותצא אש מלפני ה' ותאכל אותם, למה? לאדם שבא לפני הגבירה לבשר לה שהרי המלך בא לביתה, וישרה עם הגבירה לשמח עמה. בא לפני המלך, ראה המלך שאתו אדם הוא בעל מומים. אמר המלך: אין זה כבודי שעל ידי הפגום הזה אפנס אל הגבירה. בין כף התקינה הגבירה את הבית למלך. כיון שראתה שהמלך היה מזמן לבא אליה, ואתו אדם גרם שהמלך יסתלק ממנה, אז צויתה הגבירה להרג את אותו אדם.

כך בזמן שוננסו נדב ואביהוא וקטרת בידיהם, שמחה הגבירה, והתפקנה לקבל את המלך. כיון שראה המלך אותם אנשים פגומים, בעלי מומים, לא רצה המלך שעל ידם יבא לשרות עמה, והסתלק ממנה המלך. כשראתה הגבירה שבגללם הסתלק המלך ממנה, מיד - ותצא אש מלפני ה' ותאכל אותם.

וכך זה משום שמי שלא נשא הוא פגום. בעלי מומים לפני המלך, קדשת המלך מסתלקת ממנו ולא שורה בפגום. ולכן פתוב אדם פי יקריב מכם קרבן. מי שנגרף אדם - יקריב. ומי שלא נקרא אדם - לא יקריב.

ונוקבא, האי חזי לקרבא קרבנא דא, ולא אחרא. ואמר רבי אבא, אף על גב דאוקמוה לנדב ואביהוא במלה אחרא, הכי הוא ודאי. אבל קטרת, עלאה הוא מפל קרבני דעלמא, דעליה אתברכן עלאי ותתאי. וקרבנא דא דאיהו לעילא מפל קרבני לא אתחזון אינון לקרבא, דהא לא אתנסיבו, לקרבנא לא אתחזון, כל שפן למלין עלאין, דיתברכו על דדיהו.

וא' תימא ותצא אש מלפני יי' ותאכל אותם, אמאי. לפר נש דאתא קמי מטרוניתא, לבשרא לה דהא מלפא אתי לביתה, וישרי בה במטרוניתא, למחדי עמה. אתא לקמי מלפא, חמא מלפא ההוא בר נש דאיהו מארי דמומין. אמר מלפא, לאו הוא יקרא דיילי, דעל ידוי דהאי פגים, איעול למטרוניתא. אדהכי אתקנת מטרוניתא ביתא למלפא, כיון דחמאת דמלפא הוה זמין למיתי לגבה, וההוא בר נש גרים לאסתלקא מלפא מינה, כדיון פקידת מטרוניתא לקטלא לההוא בר נש.

כך בזמנא דעאלו נדב ואביהוא, וקטרת בידיהו, חדת מטרוניתא, ואתתקנת לקבלא למלפא. כיון דחמא מלפא אינון גברין פגימין, מארי דמומין, לא בעא מלפא דעל דדיהו ייתי למשרי עמה, ואסתלק מלפא מנה. כד חמת מטרוניתא דבגיניהוון אסתלק מלפא מנה, מיד ותצא אש מלפני יי' ותאכל אותם. וכך דא בגין דמאן דלא אתנסיב הוא פגים. מאריה דמומין קדם מלפא, קדשה דמלפא אסתלק מנה, ולא שריא בפגימו. ועל דא כתיב אדם פי יקריב מכם קרבן, מאן דאקרי אדם יקריב, ומאן דלא אקרי אדם לא יקריב.

מִן הַבְּהֵמָה כָּלֵל. מִן הַבֶּקֶר וּמִן הַצֹּאן פֶּרִט, לְבַתֵּר אֵלֶיךָ דְּכִשְׂרִין לְמִיכַל, וְדֹלָא כִשְׂרִין לְמִיכַל אָסִיר לְקַרְבָּא. וְלֹאֲתֵר אֲתֵרָא אֲסַתְלִיקוּ אֵינֹנִי דְּכִשְׂרִין וְאֵינֹנִי דֹלָא כִשְׂרִין.

אם עולה קרבנו, (ויקרא א) רבי חייא פתח, (ישעיה נה) כי לא מחשבתי מחשבותיכם ולא דרכיכם דרכי. כי לא מחשבתי מחשבותיכם, ומחשבותי כתיב חסר בלא ו', תא חזי, מחשבה דקודשא בריך הוא, היא עלאה ורישא דכלא, ומיהיא מחשבה אתפשטו ארחין ושבילין, לאשתפחא שמא קדישא, ולא תקנא ליה בתקונוי כדקא יאות. ומיהיא מחשבה אתנגיד ונפיק שקייו דגנתא דעדן, לאשקאה כלא. ומיהיא מחשבה, קיימין עלאין ותתאין. ומיהיא מחשבה, משתכח תורה שבכתב ותורה שבעל פה.

מחשבה דבר נש, היא רישא דכלא, ומיהיא מחשבה, אתפשטו ארחין ושבילין, לאסטאה אורחוי, בהאי עלמא, ובעלמא דאתי. ומיהיא מחשבה, אתנגיד ונפיק זוהמא דיצר הרע, לאבאשא ליה ולכלא. ומיהיא מחשבה, אשתכחו עבירות חטאות וזדונות, עבודה זרה, גלוי עריות ושפיכות דמים. ועל דא, פי (דף ר"ע א) לא מחשבתי מחשבותיכם. ובגין כך, רישא דכלא כתיב, אם עולה קרבנו. מן הבקר, ולא בקר, ומאן איהו. פר בן בקר איהו, דאיהו דבר.

רבי יצחק אמר, מן הבקר סתם, וחזר ופירש זכר תמים יקריבנו, זכר ולא נקבה, דהא דבר אשתמודע לעילא, ונוקבא אשתמודעא לתתא. וכן מן הצאן מן הפכשים ומן העזים. מאן דאתי לעולה, פלהו דבר, ולא נוקבא, בגין דעולה עולה על הלב, על הלב

מִן הַבְּהֵמָה - כָּלֵל. מִן הַבֶּקֶר וּמִן הַצֹּאן פֶּרִט. אַחַר כֵּן אֵלֶיךָ כִשְׂרִים וְשִׁלָּא כִשְׂרִים לְאֲכִילָה אָסִיר לְהַקְרִיב. וּלְמָקוֹם אַחַר הַסְּתַלְקוּ אוֹתָם שְׂכֵשְׂרִים וְאוֹתָם שְׂלָא כִשְׂרִים.

אם עלה קרבנו. רבי חייא פתח, (ישעיה נה) כי לא מחשבתי מחשבותיכם ולא דרכיכם דרכי. כי לא מחשבתי מחשבותיכם, ומחשבותי כתיב חסר בלא ו'. בא ראה, מחשבת הקדוש ברוך הוא היא עליונה וראש של הכל, ומאותה מחשבה התפשטו דרכים ושבילים להמצא השם הקדוש ולתקנו בתקונוי כדאוי. ומאותה מחשבה נשפעת ויוצאת השקאת גן העדן להשקות את הכל. ומאותה מחשבה קמים עליונים ותחתונים. ומאותה מחשבה נמצאת תורה שבכתב ותורה שבעל פה.

מחשבת האדם היא הראש של הכל, ומאותה מחשבה מתפשטים דרכים ושבילים להסיט את דרכיו בעולם הזה ובעולם הבא. ומאותה מחשבה שופעת ויוצאת זהמת היצר הרע להרע לו ולכל. ומאותה מחשבה נמצאות עבירות, חטאות וזדונות, עבודה זרה, גלוי עריות ושפיכות דמים. ועל זה, כי לא מחשבתי מחשבותיכם.

ומשום כך בראש הכל כתיב, אם עלה קרבנו. מן הבקר, ולא בקר, ומי הוא? הוא פר בן בקר, שהוא זכר.

רבי יצחק אמר, מן הבקר סתם, וחזר ופרש - זכר תמים יקריבנו, זכר ולא נקבה, שהרי זכר נודע למעלה ונקבה נודעת למטה. וכן מן הצאן ומן הפכשים ומן העזים.

מי שבאים לעולה - פלם זכר,

ולא נקבה, משום שעולה עולה על הלב, על הלב ודאי, ונודע מי שעומד על הלב, ומשום כף עולה למעלה, וכלם זכרים. ולכן פתח הפתוח בראש בעולה יותר מכל שאר הקרבנות, שהרי המחשבה היא הראש של הכל.

אמר רבי יהודה, אם כן, במקום של מחשבה של מעלה צריך להקריב. למה למטה יותר? לא היה בידו. בא לפני רבי שמעון. אמר לו, הראש של הכל הוא מחשבה, וסיום של אותה מחשבה מקום שנקרא בקר, ומיהו? אותו סיום הגוף שמבשם את הנקבה. כן מחשבה של אדם ראש של הכל. הסיום של אותה מחשבה, כשנעשה מעשה, מתי? בבקר. זהו שפתוח (מיכה ב) הוי חשבי און ופעלי רע. אימתי? על משכבותם באור הבקר יעשוה. ועל כן לאותו מקום של מחשבה, המחשבה עולה, והמעשה מתקרב לסיום המחשבה ודאי.

רבי אחא היה הלך בדרך, והיו עמו רבי יהודה. עד שהיו הולכים, אמר רבי יהודה, זה ששינוי בתולת ישראל, בתולת שהתברכה מן שבע (מישראל), שנקראת פת שבע, ופרשה בכמה מקומות. ובתולה למטה ירשה שבע ברכות בגללה. והרי פתוח, ואתה כן אדם שא קינה על בתולת ישראל, ודאי עליה נאמר, על פנסת ישראל. וזה קשה מהכל, שפתוח (עמוס ד) נפלה לא תוסיף קום בתולת ישראל. וזה שאמרו כל החברים בדרך זה הוא יפה. אבל אם הפרשה נאמרה בדרך של נחמה, היינו אומרים כן, אבל בקינה הוא נאמר, והרי הפתוח מוכיח כן. אמר לו, ודאי כן זה, והרי היה

ודאי, ואשתמודע מאן דקאים על הלב. ובגין כן סלקא לעילא, וכלהו דכרין. ועל דא פתח קרא ברישא בעולה יתיר מפל שאר קרבנין, דהא מחשבה רישא דכלא.

אמר רבי יהודה, אי הכי באתר דמחשבה דלעילא בעיא לקרבא, אמאי לתתא יתיר. לא הוה בידיה. אתא לקמיה דרבי שמעון, אמר ליה, רישא דכלא מחשבה הוא, וסיומא דהיא מחשבה אתר דאקרי בקר, ומאי איהו. ההוא סיומא דגופא, דמבסם לנוקבא. כן מחשבה דבר נש, רישא דכלא. סיומא דהיא מחשבה, כד אתעביד עובדא. אימתי. בבקר. הךא הוא דכתיב, (מיכה ב) הוי חושבי און ופעלי רע, אימתי, על משכבותם באור הבקר יעשוה. ועל דא להווא אתר דמחשבה, מחשבה אסתליק. ועובדא מתקרבא לסיומא דמחשבה ודאי.

רבי אחא הוה אזיל בארחא, והוה עמיה רבי יהודה, עד דהוו אזלי, אמר רבי יהודה, הוה דתנין בתולת ישראל, בתולה דאתברכה מן שבע (ס"א מישראל), דאקרי פת שבע, ואוקמוהו בכמה אתר. ובתולה לתתא, ירתא ז' ברכות בגינה. והוה כתיב ואתה כן אדם שא קינה על בתולת ישראל, ודאי קשיא מפלא, דכתיב (עמוס ה) נפלה לא תוסיף קום בתולת ישראל. והאי דקא אמרי כלהו חברייא במלה דא שפיר הוא. אבל אי פרשתא אתמר בארץ נחמה הוינן אמרי הכי. אבל בהאי קינה אתמר, והוה קרא אוכח הכי.

אמר ליה ודאי הכי הוא, והוה הוה קשיא לי ההוא מלה יתיר מפלא, ואתנין לגבי קשה לי אותו דבר יותר מהכל, וכאנו אל רבי שמעון בחשכות פנים. אמר לי, ממראה פניך

דְּרַבֵּי שְׁמַעוֹן, בְּחֹשֶׁךְ דְּאַנְפִּין. אָמַר לִי, מַחֲזִיזוּ דְאַנְפֵךְ, אֲשֶׁתְּמוֹדַע מַה דְּבַלְבֵךְ. אָמִינָא לִיה וְדָאֵי, דְאַנְפֵי וְלִבֵּי שׁוֹיִן. אָמַר לִי אִימָא לִי מַלְךָ. אָמִינָא לִיה, כְּתִיב נִפְלָה לֹא תוֹסִיף קוּם בְּתוֹלַת יִשְׂרָאֵל, מֵאֵן דְּאִית לִיה רּוּגְזָא כְּדִבְתֵיהוּ, וְנִפְקָא מִגְּזִיה, לֹא תִהְדַּר לְעַלְמִין, אִי הָכִי וּוִי לְבָנִין דְּאִתְתְּרִכוּ עִמָּה. אָמַר לִי, וְלֹא סָגִי לָךְ מַה דְּאָמְרוּ כְּלָהוּ חֲבַרְיָא. אָמִינָא, הָא שְׁמַעְנָא מַלְיֵיהוּ, דְּהוּה מְרַחֲמִי, וְלֹא מַתְיַשְׁבֵּן בְּלַבָּאֵי.

אָמַר, כֹּל מַה דְּאָמְרוּ חֲבַרְיָא כֹּלֵא שְׁפִיר וְיָאוּת, אָבֵל וּוִי לְדָרָא כַּד רַעֲיִין לֹא מִשְׁתַּפְּחִין, וְעָנָא סָאטֵן וְאַזְלִין, וְלֹא יַדְעִין לֶאֱן אַתְר אַזְלִי, לֹא לִימִינָא וְלֹא לְשִׁמְאֵלָא. וְדָאֵי הָאֵי קָרָא בְּעֵיא לְמַנְדַּע, וְכְלָהוּ גְלִיִין לְאִינוּן דְּחַמָּן בְּאַרְחָא דְּאוּרִייתָא בְּאַרְחָ קְשׁוּט.

הָא חֲזִי, בְּכְלָהוּ גְלוּתָא דְּגָלוּ יִשְׂרָאֵל, לְכְלָהוּ שְׁוִי זְמָנָא וְקָצָא, וּבְכְלָהוּ הוּוּ יִשְׂרָאֵל תַּיִיבִין לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּבְתוֹלַת יִשְׂרָאֵל הָוּה תַּבַּת לְאַתְרָהָא, בְּהָהוּא זְמָנָא דְּגָזַר עָלֵהּ. וְהִשְׁתָּא בְּגְלוּתָא דָּא בְּתַרְאָה לְאוּ הָכִי, דְּהָא הִיא לֹא תִיתּוּב הָכִי כְּזַמְנִין אַתְרַנִּין, וְהָאֵי קָרָא אוּכַח, דְּכְתִיב נִפְלָה לֹא תוֹסִיף קוּם בְּתוֹלַת יִשְׂרָאֵל, נִפְלָה וְלֹא אוּסִיף לְהַקִּימָה לֹא כְּתִיב. מַתְרֵי לְמַלְפָּא דְּרַגְזוּ עַל מְטְרוּנִיתָא, וְאַשְׁדֵּי לָהּ מַהִיכְלִיָּה, לְזַמְנָא יַדְעָא. כַּד הָוּה מְטִי הָהוּא זְמָנָא, מִיַּד מְטְרוּנִיתָא הוּת עֲאֵלַת וְתַבַּת קָמִי מַלְפָּא. וְכֵן זְמָנָא חַד, וְתַרְיִן, וְתַלַּת זְמַנִּין. לְזַמְנָא בְּתַרְיִיתָא, אַתְרַחַקַת מַהִיכְלָא דְּמַלְפָּא, וְאַשְׁדֵּי לָהּ מַלְפָּא מַהִיכְלִיָּה לְזַמְנָא רְחִיקָא. אָמַר מַלְפָּא, הָאֵי זְמָנָא לְאוּ הוּא כְּשָׂאֵר זְמַנִּין דְּהִיא תִיתִי קָמֵאֵי הָכִי, אֶלֶּא אָנָּא אִיזִיל עִם כָּל בְּנֵי הַיְכָלִי וְאַתְבַּע עָלֵהּ.

נוֹדַע מַה שְׁבַלְבֵךְ. אָמַרְתִּי לוּ, וְדָאֵי שְׁפִנֵי וְלִבֵּי שׁוֹיִם. אָמַר לִי, אָמַר לִי דְבַרְךָ. אָמַרְתִּי לוּ, כְּתוּב נִפְלָה לֹא תוֹסִיף קוּם בְּתוֹלַת יִשְׂרָאֵל. מִי שֵׁישֵׁי לוּ רְגֵזוּ בְּאִשְׁתּוֹ וְיַצְאָה מִפְּנֵיהּ, לֹא תִחְזֹר לְעוֹלָמִים. אִם כֵּן, אוּי לְבָנִים שְׁגָרְשׁוּ עִמָּה. אָמַר לִי, וְלֹא מִסְפִּיק לָךְ מַה שְׁאָמְרוּ כָּל הַחֲבַרִים? אָמַרְתִּי, הֲרִי שְׁמַעְתִּי דְּבַרְיָהֶם, שְׁהִיוּ מְאַהֲבָה, וְלֹא מַתְיַשְׁבִּים בְּלִבֵּי. אָמַר, כֹּל מַה שְׁאָמְרוּ הַחֲבַרִים יִפָּה וְנָאָה, אָבֵל אוּי לְדוֹר כְּשֶׁהָרוּעִים אֵין נִמְצָאִים, וְהַצָּאֵן סוּטִים וְהוֹלְכִים, וְלֹא יוֹדְעִים לְאִיָּה מְקוּם הוֹלְכִים, לֹא יִמְנֶה וְלֹא שְׁמַאֲלָה. וְדָאֵי שְׁפָסוּק זֶה צְרִיף לְהַפִּיר, וְכֹלֶם גְּלוּיִים לְאוּתָם שְׁרוּאִים בְּדַרְךָ הַתּוֹרָה בְּדַרְךָ אִמְתָּ.

בֵּא רָאָה, בְּכָל הַגְּלוּת שְׁגָלוּ יִשְׂרָאֵל, לְכָלֵן שֵׁם זְמַן וְזְמַן, וּבְכָלֵן הָיוּ יִשְׂרָאֵל שְׁבִים לְקַדוּשׁ בְּרוּךְ־הוּא, וּבְתוֹלַת יִשְׂרָאֵל הִיתָה שְׂבָה לְמַקוּמָהּ, בְּאוּתוֹ זְמַן שְׁגָזַר עָלֵיהּ. וְעַכְשָׁו בְּגְלוּת הָאֲחֻרָנָה הָזוּ אִינוּן כֵּן, שְׁהָרִי לֹא לֹא תִשׁוּב כֵּן כְּמוֹ בְּפַעְמִים הָאֲחֻרוֹת. וְהַפָּסוּק הַזֶּה מוֹכִיחַ, שְׁכְּתוּב נִפְלָה לֹא תוֹסִיף קוּם בְּתוֹלַת יִשְׂרָאֵל. נִפְלָה וְלֹא אוּסִיף לְהַקִּימָה לֹא כְּתוּב. מִשְׁדֵּי לְמַלְךְ שְׁרַגְזוּ עַל הַגְּבִירָה וְזָרַק אוּתָהּ מִהִיכְלוֹ לְזַמְן דְּדוּעַ. כְּשֶׁהָיָה מַצִּיעַ אוּתוֹ זְמַן, מִיַּד הַגְּבִירָה הִיתָה נִכְנַסְתָּ וְשָׂבָה לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ, וְכֵן פַּעַם אַחַת וְשֵׁתַּיִם וְשֵׁלֶשׁ פַּעְמִים. לְפַעַם הָאֲחֻרָנָה הַתְּרַחַקָה מִהִיכַל הַמֶּלֶךְ, וְהַשְׁלִיךְ אוּתָהּ מִהִיכְלוֹ לְזַמְן רְחוּק. אָמַר הַמֶּלֶךְ, הַפַּעַם הָזוּ אִינָה כְּשָׂאֵר הַפַּעְמִים שֶׁהִיא תִחְזֹר לְפָנֵי כֵּן, אֶלֶּא אֲנִי אֶלֶף עִם כָּל בְּנֵי הַיְכָלִי וְאַבְקַשׁ אוּתָהּ.

בשהגיע אליה, ראה אותה שהיתה שוכבת בעפר. מי ראה את כבוד הגבירה באותו זמן ואת בקשות המלך כנגדה, עד שהמלך אחז אותה בידו ומקים אותה, ומביא אותה להיכלו, ונשבע לה שלא יפרד ממנה לעולמים ולא יתרחק ממנה.

כך הקדוש ברוך הוא - כל זמן שכנסת ישראל בגלות, כשהיה מגיע הזמן, היא באה וחוזרת לפני המלך. ועכשו בגלות היו לא כך, אלא הקדוש ברוך הוא יאחז בידיה ויקים אותה ויתפיש עמה וישיב אותה להיכלו. ובא תראה שכן זה, שהרי כתוב נפלה לא תוסיף קום, ועל זה כתוב, (עמוס ט) ביום ההוא אקים את סכת דויד הנפלת. היא לא תוסיף קום כמו בפעמים האחרות, אבל אני אקים אותה. ועל זה כתוב, ביום ההוא אקים את סכת דויד הנפלת, אני אקים את סכת דוד. מי זו סכת דוד? זו בתולת ישראל. הנפלת, כמו שכתוב נפלה. וזהו כבודו של בתולת ישראל ותשבתה, וזה למדנו באותה שעה.

אמר רבי יהודה, ודאי דברת על לפי והתישב, וזהו ברור הדבר. וזה הולך כמו דבר אחד ששמעתו ושכחתו, ועכשו הרוחתי אותו. ששינינו, אמר רבי יוסי, עתיד הקדוש ברוך הוא להכריז על כנסת ישראל ויאמר, (ישעיה נב) התנערי מעפר קומי שבי ירושלים. כמי שאוחז בידו חברו ויאמר: התנער, קום! כך הקדוש ברוך הוא יאחז בה ויאמר: התנערי, קומי!

אמר לו רבי אחא, וכך כל אותם בני היכל המלך פותחים בלשון זה. וזה שכתוב (שם ט) קומי אורי פי בא אורף, הרי המלך פאן, ודאי שאז הוא הכבוד שלה, ושמתת הכל כשהמלך מתפיש עמה.

כד מטא לגבה, חמא לה דהוה שכיבת לעפרא. מאן חמא יקרא דמטרוניתא בה היא (דף ו' ע"ב) זמנא, ובעותין דמלפא לקבלה עד דאחיד לה מלפא בידוי, ואוקים לה, ואיייתי לה להיכליה, ואומי לה דלא יתפרש מינה לעלמין, ולא יתרחיק מינה.

כך קדשא בריך הוא, כל זמנין דכנסת ישראל בגלותא, כד הוה מטי זמנא, היא אתיאת והדרת קמי מלפא. והשתא בגלותא דא לאו הכי, אלא קדשא בריך הוא יוחיד בידהא, ויוקים לה, ויתפיש בהדה ויתייב לה להיכליה. ותא חזי דהכי הוא, דהא כתיב נפלה לא תוסיף קום, ועל דא כתיב, (עמוס ט) ביום ההוא אקים את סכת דויד הנפלת, היא לא תוסיף קום כזמנין אחרנין, אבל אנא אוקים לה. ועל דא כתיב ביום ההוא אקים את סכת דוד הנפלת, אני אקים את סכת דוד. מאן סכת דוד. דא בתולת ישראל. הנופלת: כמה דכתיב נפלה. ודא היא יקרא דבתולת ישראל, ותושבתהא דילה. ודא אוליפנא בההיא שעתא.

אמר רבי יהודה, ודאי מלילתא על לבאי, ואתישבא, ודא ברירו דמלה. ואזלא האי, כמלה חדא דשמענא ושכחנא, והשתא ריווחנא לה, דתנינן, אמר רבי יוסי, זמין קדשא בריך הוא לאכרזא על כנסת ישראל ויימא, (ישעיה נב) התנערי מעפר קומי שבי ירושלים, כמאן דאחיד בידא דחבריה ויימא התנער, קום, כן קדשא בריך הוא יוחיד בה ויימא התנערי, קומי.

אמר ליה רבי אחא, וכן כל אינון בני היכלא דמלפא בלישנא דא פתחין, הדא הוא דכתיב, (ישעיה ט) קומי אורי כי בא אורף, הא פי בא אורף, הרי המלך פאן, ודאי שאז הוא הכבוד שלה, ושמתת הכל כשהמלך מתפיש עמה.

מִלְפָּא הֶכָּא, וְדַאי כְּדִין הוּא יִקְרָא דִּילָהּ, וְחִדְוּוּתָא דְכֻלָּא, פִּד מִלְפָּא אֲתַפְיִיס בְּהֶדְהָ. (פְּתוּב (מַלְכִּים-א א) וְתַבָּא בְּתִשְׁבַּע אֲלֵי הַמֶּלֶךְ הַחֲדָרָה כְּגוּוּנָא דַא) בְּכָל אֵינוּן זְמַנִּין אִיהִי אֲתַת לְגַבֵּי דְמִלְפָּא, וְקַמַּת קַמִּיָּה, הֶדָּא הוּא דְכַתִּיב, (מַלְכִּים א א) וְתַבָּא לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ, וְתַעֲמוּד לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ. אָבֵל בְּזַמְנָא דַּא לָאוּ הֵכִי, אֶלָּא מִלְפָּא יִיתִי לְגַבְהָ, וְיִתְפְּיִיס בְּהֶדְהָ, וְיִתִּיב לָהּ לְהִיכְלִיָּה. הֶדָּא הוּא דְכַתִּיב, (זַכְרִיָּה ט) הִנֵּה מִלְפָּנֶיךָ יָבֵא לָךְ וְדַאי, וְלֹא אֲנִתְּ לְגַבְיָהּ, יָבֵא לָךְ, לְפִיִּיסָא לָךְ. יָבֵא לָךְ, לְאַקְמָא לָךְ. יָבֵא לָךְ, לְאַשְׁלֵמָא לָךְ בְּכֻלָּא. יָבֵא לָךְ, לְאַעְלָאָה לָךְ לְהִיכְלִיָּה, וְלֹא זְדוּוּגָא עִמָּךְ זְוּוּגָא דְעַלְמִין, כְּמָה דַּאתְּ אָמַר (הוֹשַׁע ב) וְאַרְשִׁיתֶיךָ לִי בְּאַמוּנָה.

(פְּתוּב (מַלְכִּים-א א) וְתַבָּא בְּתִשְׁבַּע אֲלֵי הַמֶּלֶךְ הַחֲדָרָה, כְּמוֹ זֶה) בְּכָל אוֹתוֹן הַפְּעֻמִּים הִיא בָּאָה אֶל הַמֶּלֶךְ וְעוֹמַדַת לְפָנָיו. זֶהוּ שְׁכַתוּב (מַלְכִּים-א א) וְתַבָּא לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ, וְתַעֲמוּד לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ. אָבֵל בַּפֶּעַם הַזֶּה לֹא כָף, אֶלָּא הַמֶּלֶךְ יִלֵּךְ אֵלֶיהָ וְיִתְפְּיִיס עִמָּה וְיִשִּׁיב אוֹתָהּ לְהִיכְלוֹ. זֶהוּ שְׁכַתוּב הִנֵּה מִלְפָּנֶיךָ יָבֵא לָךְ, וְדַאי, וְלֹא אֲתָ אֵלָיו. יָבֵא לָךְ, לְפִיִּיס אוֹתָךְ. יָבֵא לָךְ, לְהִקָּים אוֹתָךְ. יָבֵא לָךְ, לְהַשְׁלִים אוֹתָךְ כֻּלָּ. יָבֵא לָךְ, לְהַכְנִיס אוֹתָךְ לְהִיכְלוֹ וְלְהַזְדוּגָא עִמָּךְ זְוּוּגָא עוֹלָמִים, כְּמוֹ שְׁנַאָמַר וְאַרְשִׁיתֶיךָ לִי בְּאַמוּנָה.

עַד שְׁהִיוּ הוֹלְכִים, פְּגַשׁ בְּהֵם רַבִּי אַבָּא. אָמְרוּ, הָרִי בַעַל הַחֲכָמָה בָּא, נִקְבַּל פָּנֵי הַשְּׂכִינָה. כְּשֶׁקָּרְבוּ אֵלָיו, הִשְׁתַּמֵּט מִהֶאֱכָף שְׁהִיָּה יוֹשֵׁב עָלָיו, וְיֵרֵד אֵלֶיהֶם.

פְּתַח וְאָמַר, (שְׁמוֹת יט) וַיְהִי קוֹל הַשֹּׁפָר הוֹלֵךְ וְחֹזֵק מְאֹד וְגו'. וַיְהִי קוֹל הַשֹּׁפָר, כָּאֵן נִחְלָקוּ סִפְרֵי הָרִאשׁוֹנִים, וְכֻלָּם בְּדָבָר אֶחָד נִתְקַעוּ. יֵשׁ מִי שְׁאוּמַר, קוֹל הַשֹּׁפָר - שְׁנַיִם. קוֹל - אֶחָד. הַשֹּׁפָר - שְׁנַיִם. וְדִיק זֶה מִשְׁלָא כְּתוּב וַיְהִי הַשֹּׁפָר הוֹלֵךְ וְחֹזֵק, אֶלָּא קוֹל הַשֹּׁפָר, קוֹל שְׁיֹוצָא מִהַשֹּׁפָר, שְׁוּדַאי נִקְרָא שׁוֹפָר, כְּמוֹ שְׁנַאָמַר (יִשְׁעִיָּה כו) יִתְקַע בְּשׁוֹפָר גְּדוֹל, וְזֶהוּ שׁוֹפָר גְּדוֹל שְׁבוּ יֹוצֵאִים הַעֲבָדִים לְחֵירוֹת עוֹלָמִים, וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ.

וַיֵּשׁ מִי שְׁשׁוּנָה וּמְדִיק שְׁהַפֵּל אֶחָד, מִשׁוּם שְׁכַתוּב קוֹל הַשֹּׁפָר, הַקוֹל שְׁנַקְרָא שׁוֹפָר. וּמַנִּין לְנוּ שְׁנַקְרָא קוֹל? מִמָּה שְׁכַתוּב (דְּבָרִים ה) קוֹל גְּדוֹל וְלֹא יִסָּף, וְהַקוֹל הַגְּדוֹל הַזֶּה נִקְרָא שׁוֹפָר. וְעַל כֵּן, קוֹל הַשֹּׁפָר הוֹלֵךְ כְּתוּב. לֹאֵן הוֹלֵךְ? אִם תֹּאמַר לְהַר סִינַי אוֹ

דַּא קוֹל הַשֹּׁפָר הוֹלֵךְ פְּתִיב. לֹאֵן הוֹלֵךְ. אִי תִימָא לְהַר סִינַי, אוֹ לְיִשְׂרָאֵל.

לאחר קריאת הזוהר (יאמר תפלה זו בכנינת הלב)

יהי רצון מלפניך ה' אלקי ואלקי אבתי שיתקיים בנו עתה מקרא שפתוב "ואשים דברי פסיה ובצל ידי פסיתיה לנטע שמים וליסד ארץ", להעלות לרומם ולתקון הריסות וחרבות השכינה הקדושה לקשוט ופזר פירא עלאה ולארמון שעל מכונו ישב להחזיר עטרה ליושנה וקיים בנו מהרה מקרא שפתוב "ויהי אור הלבנה פאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים פאור שבעת הימים". וזכות הרשב"י הקדוש ובנו רבי אלעזר, וזותם בן עזיהו, יעמוד לנו לתקן העולם מיום שנברא עד סופו פראונו וברצון יראיו. ובזכות היותנו עסוקים בהקמה הזאת, על ידה תתקרב הגאולה, וישועתה מהרה תצמיח, לעלוי שכינת עוגנו במהרה במינו. ויקיים בנו מקרא שפתוב "ויאמר אלקים יהי אור", ויארר עלינו אור ה', בימים ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד, אמן נצח סלה ועד. (נפח התפלה מתוך לשונו הקדוש של רבי חיים ויטאל זיע"א)

מודה אני לפניך השם אלוקי ואלקי אבותי שזכיתני ללמוד ולהגות בספר הקדוש הזה ויהרהר עליו, וזכות התנאים הקדושים שלמדנו תורתם יעמוד לנו ולזרענו ונזכה להבטחת הנביא (ישעיה נט, כ-כא) ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב נאם ה'. ואני זאת בריתי אותם אמר יהוה רוחי אשר עליה ודברי אשר שמתים פסיה לא ימושו מפיה ומפי זרעה ומפי זרע זרעה אמר ה' מעתה ועד עולם. ויתקיים בנו הנבואה (ישעיה נא, טז) ואשים דברי פסיה ובצל ידי פסיתיה לנטע שמים וליסד ארץ ולאמר לציון עמי אתה. ובפרפת משה רבינו מהימנא בתגלה במהרה ה' בך נחננו ואין עמו אל נכר, יראו עינינו וישמח לבנו ותגל נפשנו בישועתך באמת באמר לציון מלך אלוקיך, ברוך ה' לעולם אמן ואמן. (סיד ה')

אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן רחם עלינו טוב ומטיב הדרש לנו. שובה אלינו [עלינו] בהמון רחמיה בגלל אבות שעשו רצונה. בנה ביתך ככתחלה וכונן מקדשה על מכונו. והראנו בבנינו ושמחנו בתקונו. והשב שכינתך לתוכו, והשב פהנים לעבודתם ולויים לדוכנם לשירים ולזמרים. והשב ישראל לנויהם. ומלאה הארץ דעה את ה' ליראה ולאבהב את שמה הגדול הגבור והנורא אמן בן יהי רצון. (סי"ת)

הקדיש לעלוי הנשמה: הקדיש הוא שבח גדול לבורא עולם על פן יש בזה עלוי נשמה גדול לנפטר במקדש בזה שגורם לצבור לענות אמן, שהוא עלוי נשמה גדול עד מאד ונחת רוח לנשמה. מלבד מה שצמציל את הנפטר מדינה של גיהנם. מעלה אותו בדרגות נוספות בגן עדן (עיינו פה החיים שכתב לומר בכל ליל שבת קדיש אחר מאה שנה שעולה מעלה מעלה, ועי"ע פלא יוציא).

מעלת לימוד הזוהר לעלוי הנשמה: פתבו המקבלים: לימוד הקבלה והזוהר (תורת הרשב"י) יש בו תועלת לנשמה יותר משאר למידים. כי לכן נקרא זוהר שהוא מזהיר הנשמה... ובימים שבת קודש ששעה אחת לימוד הזוה"ק שונה אלה שנה, ובשמחה מליון שנה עליו להשתדל יותר בלימוד הזוה"ק כי הוא מבחינת היום, קדוש הוא לאלהינו... ומה גדלה מעלת לימוד הזוהר הקדוש בגבהי מרומים ובמקדש ביום הקדוש יום השבת שאין ערה להשגתו, ובנדאי למודו בעד עלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, אין קץ למעלתו ואין קץ לעלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, ומעטרים לנשמה בעטרה ולבוש מיוחד בזכות למודו. וכן לתמי ותמותו ע"ה (עיינו מה ה'שך) והנה יאמרו אתו, כפול ומכפל שבעתים, בבחינת מכבדו במותו וכו', (עיינו פלא יוציא ערה כבוד אב ואם).

קדיש על ישראל נסח ספרדי (ע"מ)

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. (אמ) בְּעֶלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתָהּ וְיִמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ
וְיַצְמַח פְּרָקְנָהּ וְיִקְרַב מְשִׁיחָהּ. (אמ) בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית
יִשְׂרָאֵל בְּעֶגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא
וּלְעָלְמֵי עָלְמֵינָא יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה
וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. (אמ) לְעֵלְמָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא שִׁירְתָּא
תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחְמָתָא דְאִמְרִין בְּעֶלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבְּנֵן
וְעַל תַּלְמִידֵהוּן וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוּן דְעַסְקִין בְּאוּרִיתָא קְדֻשָּׁתָא. דִּי
בְּאַתְרָא הֲדִין וְדִי כְּכָל אַתְר וְאַתְר, יְהֵא לְנָא וְלַהוּן וּלְכוּן הֲנָא וְחֶסְדָּא וְרַחֲמֵי
מִן קֳדָם מְאָרֵי שְׁמַיָּא וְאַרְעָא וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא,
חַיִּים וְשֹׁבְעֵי וְיִשׁוּעָה וְנַחְמָה וְשִׁיזְבָּא וְרַפּוּאָה וְגִאֲלָה וְסִלְיַחָה וְכַפְרָה, וְרוּחַ
וְהַצְלָה לְנוּ וּלְכָל עַמּוּ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) עוֹשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא
בְּרַחֲמָיו יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוּ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ)

הַשְּׂכֵבָה לְאִישׁ: אֲשֶׁרֵי אִישׁ יֵרָא אֶת יְהוָה בְּמִצּוֹתָיו חֲפִץ מְאֹד: הַמְרַחֵם עַל
כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יְחוּם וְיַחְמוֹל וְיִרְחֵם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וְנִשְׁמָה שֶׁל (פב"פ). רוּחַ
יְהוָה תְּנִיחָנוּ בְּגֵן עֵדֶן: דְּאַתְפְּטֵר מִן עֲלְמָא הֲדִין כְּרַעוּת אֱלֹהָא מְאָרִיָּה שְׁמַיָּא
וְאַרְעָא. מְלַךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים בְּרַחֲמָיו יִרְחֵם עָלֵינוּ. וְיַחְמוֹל וְיַחְמוֹל עָלֵינוּ. מְלַךְ
מַלְכֵי הַמַּלְכִּים בְּרַחֲמָיו יִסְתִּירֵהוּ בְּצַל כַּנְפּוֹ וּבִסְתֵר אֶהְלוּ לַחַזוּת בְּנוֹעַם
יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהִיבְלוּ. וְלִקְצֵן הַיָּמִין יַעֲמִידֵהוּ. וּמִנְחַל עֵדֶנּוּ יִשְׁקָהוּ. וְיַצְרֹר
בְּצִרּוֹר הַחַיִּים נִשְׁמָתוֹ. וְיִשִּׂים כְּבוֹד מְנוּחָתוֹ. יְהוָה הוּא נִחְלָתוֹ. וְיִלְוֶה אֵלָיו
הַשְּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבוֹ יְהִי שְׁלוֹם. בְּדַכְתִּיב: יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוֹ עַל מִשְׁכְּבוֹתֵם.
הַלֵּךְ נִכְחוֹ. הוּא וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבִים עִמּוֹ בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְּלִיחוֹת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמֵר אָמֵן:

הַשְּׂכֵבָה לְאִשָּׁה: אֵשֶׁת חַיִל מִי וּמְצָא, וְרַחֵק מִפְּנִינִים מְכַרְהָ: שֶׁקֶר הַחֵן וְהַכֵּל
הַיָּפִי, אִשָּׁה יִרְאֵת יְהוָה הִיא תִתְהַלָּל: תִּנּוּ לָהּ מִפְּרֵי יָדֶיהָ, וְיִהְיֶה לָּהּ בְּשָׁעִרִים
מְעֻשִׂיָּה: הַמְרַחֵם עַל כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יְחוּם וְיַחְמוֹל וְיִרְחֵם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וְנִשְׁמָה
שֶׁל (פב"פ). רוּחַ יְהוָה תְּנִיחָנָהּ בְּגֵן עֵדֶן: דְּאַתְפְּטֵר מִן עֲלְמָא הֲדִין כְּרַעוּת
אֱלֹהָא מְרִיָּה שְׁמַיָּא וְאַרְעָא. הַמְלַךְ בְּרַחֲמָיו יְחוּם וְיַחְמוֹל עָלֶיהָ. וְיִלְוֶה אֵלֶיהָ
הַשְּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבָהּ יְהִי שְׁלוֹם. בְּדַכְתִּיב: יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוֹ עַל מִשְׁכְּבוֹתֵם.
הַלֵּךְ נִכְחוֹ. הִיא וְכָל בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבוֹת עִמָּהּ בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְּלִיחוֹת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמֵר אָמֵן:

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה. ויצמח פורקנה ויקרב משיחה. בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל. בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן: יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמאי: יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל. שמה דקודשא. בריך הוא לעלא (בעשי"ת ולעלא מכל) מן כל ברכתא ושירתא, תשבחתא ונחמתא, דאמירן בעלמא. ואמרו אמן:

על ישראל ועל רבנן ועל תלמידיהון ועל כל תלמידי תלמידיהון ועל כל מאן דעסקין באורייתא די באתרא הדין ודי בכל אתר ואתר יהא להון ולכון שלמא רבא הנא וחסדא ורחמי וחי אריכי ומזוני רויחי ופורקנא מן קדם אבוהון די בשמיא וארעא ואמרו אמן: יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן: עושה שלום במרומיו הוא ברחמי ועושה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

תפלה על הנפטר לאחר הלמוד

לאיש: אנא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלוגי בן פלוגי) וגמול נא עמו בחסדך הגדול לפתח לו שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתו באהבה ובחבה. ושלח לו מלאכיד הקדושים והטהורים להוליכו ולהושיבו תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכינתך, ולהשביעו מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב, יעלו חסידים כבוד ירננו על משכבותם. וכתיב, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתך, ותשמר אותו מחובט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לו על כל פשעיו. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לו זכיותיו וצדקותיו אשר עשה. ותשפיע לו מנשמתו לרשן עצמותיו בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, וכתיב, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. וישכון בטח בדרך ושאנן מפחד רעה, ואל יראה פני גיהנם. ונשמתו תהא צרוכה בצרור החיים ולהחיותו בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

לאשה: אנא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלוגית בת פלוגית) וגמול נא עמה בחסדך הגדול לפתח לה שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתה באהבה ובחבה. ושלח לה מלאכיד הקדושים והטהורים להוליכה ולהושיבה תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכינתך, ולהשביעיה מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב, יעלו חסידים כבוד ירננו על משכבותם. וכתיב, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתך, ותשמר אותה מחובט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לה על כל פשעיה. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לה זכיותיה וצדקותיה אשר עשתה. ותשפיע לה מנשמתה לרשן עצמותיה בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, וכתיב, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. ותשכון בטח בדרך ושאנן מפחד רעה, ואל תראה פני גיהנם. ונשמתה תהא צרוכה בצרור החיים ולהחיותה בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

ספר

תיקוני זהר

המהולק
ל-354 ימות השנה

לימוד ספר זוהר נשגב מאוד לטהר ולקדש הנפש, ואפילו אי לא ידע מאי קאמר ושוגה בו שגיאות הרבה הוא חשוב לפני הקדוש ברוך הוא... בלימוד זוהר הקדוש אפילו באין מבין כלל, חשוב ומקובל ומרוצה לפני ה' וכו'. (פלא ויעין אתה ז', זוהר) וכן נתן מרן האר"י תיקון לבעל תשובה שיאמר המשה דפיין זוהר או תיקונים בכל יום (מורה באצבע להדריך"א אות ט) אין אדם יכול לבוא אל קצת השגת גדולתו ורוממותו ית"ש מכל למודיו כמו מלימודי חכמת הקבלה, כיווד מלימוד ספר זוהר הקדוש והתיקונים, חכמת אדם תאיר פניו מריבוי העולמות העליונים הקדושים לאין קץ וסוף ותכלית. (יסוד ושרש העבודה, שיעור הששי, שער הניצור)

הגני רושם לך תלמידי המובהק הרב הגאון הקדוש מו' יעקב יוסף הכהן ג"י בקצרה על נייר קטן בכיון כפדי שתשא אותו בכל עת. קבלתי ממודרי ורבי וכו' [הבעש"ט], תיקונים ילמד בכל השנה בכל יום. (כתר שם טוב)

מכתב מורנו הבעש"ט: לכבוד ... בכל לילה קודם השינה ממש תלמוד מאמר אחד מתיקוני זוהר הקדוש ואו תישן בטח ובל תורא בעהד"ת, והש"ת יטע בלבנו אהבתו ויראתו דוקא אמן כי"ר. מנאי מודו ישראל במזהר"ר אליעזר בעל שם ממעובד. [כתר שם טוב]